Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 10. 1960, sp. zn. 14 To 123/60, ECLI:CZ:KSBR:1960:14.TO.123.1960.1

Číslo: 31/1961

Právní věta:

Jestliže byly zjištěny podmínky, na něž trestní zákon (§ 211) váže beztrestnost pachatele, pak má místo ustanovení § 242 písm. e) tr. ř., podle něhož v případě zániku trestnosti činu nutno obžalovaného zprostit obžaloby. Ustanovení § 245 tr. ř., jež zmocňuje soud k zastavení trestního stíhání během hlavního líčení, lze užít jen za okolností uvedených v § 6 a v § 192 odst. 2 tr. ř., nikoliv též v jiném případě. Jde o překročení obžaloby, jestliže soud uzná obžalovaného vinným pokračujícím trestným činem spáchaným i po podání obžaloby anebo po dnu uvedeném jako konečný v žalobním návrhu.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 28.10.1960

Spisová značka: 14 To 123/60

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Alimentace, Beztrestnost, Obžaloba, Pokračování v trestném činu, Příživnictví, Vrácení věci prokurátovi k došetření, Zastavení trestního stíhání, Zproštění obžaloby

Předpisy: 86/1950 Sb. § 188a
§ 192
§ 210
§ 211 64/1956 Sb. § 6
§ 238
§ 242
§ 245
§ 282

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Uherském Hradišti uznal obžalovaného H. vinným, že v době od 13. 8. 1959 do 2. 2. 1960 a od poloviny června 1960 do 30. 8. 1960 v Uherském Hradišti a Popovicích nebyl v řádném pracovním poměru a potřeby k obživě si opatřoval příležitostnou a nekontrolovatelnou prací, čímž spáchal trestný čin příživnictví podle § 188a tr. zák. a odsoudil ho k trestu odnětí svobody na dobu jednoho roku nepodmíněn.

Naproti tomu obžalovaného zprostil podle § 242 písm. a) tr. ř. obžaloby, že během roku 1959 v Uherském Hradišti vylákal pod různými nepravdivými záminkami peněžité částky a různé předměty, které slíbil vrátit, do dnešního dne však tak neučinil, a tím spoluobčana poškodil celkem o částku 1525 Kčs, čímž prý spáchal trestný čin podvodu podle § 249 odst. 1 písm. a) tr. zák.

V řízení o obžalobě, že obžalovaný od srpna 1959 do dubna 1960 v Uherském Hradišti jako otec nezletilých Jiřiny a Jana O. nepřispívá soudem stanovenou částkou 160 Kčs měsíčně na jejich výživu a jako otec nezl. Marie a Jana H. nepřispívá soudem stanovenou částkou 100 Kčs měsíčně na jejich výživu a své zákonné povinnosti vyživovací se vyhýbá tím, že nikde nepracuje a celkem za uvedenou dobu dluží na výživném pro nezl. děti O. částku 1440 Kčs a pro děti H. částku 900 Kčs, a že tedy se vyhýbal plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného, zastavil trestní stíhání podle § 211 tr. zák.

Krajský soud podle § 282 odst. 1, písm. a), b) tr. ř. k odvolání obžalovaného napadený rozsudek zrušil v odsuzující části a ve výroku, jímž bylo zastaveno trestní stíhání obžalovaného pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 210 odst. 2 tr. zák.

Obžalovaného uznal vinným trestným činem příživnictví podle § 188a tr. zák. spáchaným v době od 13. 8. do 15. 10. 1959 a od 13. 11. 1959 do 2. 2. 1960 a odsoudil ho podle téhož zákonného ustanovení k trestu 1 (jednoho) roku odnětí svobody nepodmíněně.

Naproti tomu obžalovaného zprostil podle § 242 písm. e) obžaloby pro dvojnásobný trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 210 odst. 2 tr. zák.

Zprošťující část rozsudku prvé stolice ponechal nezměněnou.

Z odůvodnění:

Odvolací soud po přezkoumání rozhodnutí prvé stolice z hledisek § 283 tr. ř. shledal, že zprošťující část rozsudku odpovídá výsledkům dokazování. V tomto směru nebyl rozsudek prvého soudu rozhodnutím odvolacího soudu dotčen.

Okresní soud však nepostupoval přesně, pokud výrokem rozsudku zastavil trestní stíhání obžalovaného vedené pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 210 odst. 2 tr. zák. Jestliže byly zjištěny podmínky, na něž trestní zákon (§ 211 tr. zák.) váže beztrestnost pachatele, pak má místo ustanov. § 242 písm. a) tr. ř., podle něhož v případě zániku trestnosti činu nutno obžalovaného zprostit obžaloby. Ustanovení § 245 tr. ř., jež zmocňuje soud k zastavení trestního stíhání během hlavního líčení, lze užít jen za okolností uvedených v § 6 a v § 192 odst. 2 tr. ř., nikoli též v jiném případě. Odvolací soud proto po zrušení výroku rozsudku lidového soudu o zastavení trestního stíhání vzniklou závadu vlastním rozhodnutím odstranil.

Pokud se týče odsuzující části rozsudku, postup uplatněný v prvé stolici se z části příčí zásadě upravené v § 138 odst. 1 tr. ř. Obžaloba stíhala obžalovaného pro trestný čin příživnictví podle § 188a tr. zák., spáchaný v době od 13. 8. 1959 „do současné doby“. Vymezení skutku ani v obžalobě není přesné. Přesto lidový soud, pokud jde o časové ohraničení skutku, nemohl ve svém rozhodnutí překročiti mez, již tvoří doba podání obžaloby, tj. 28. 4. 1960. Pokud tedy posunul odpovědnost obžalovaného i na pozdější dobu, dokonce do dne hlavního líčení, kdy byl vydán rozsudek, překročil nepřípustně obžalobu. Z toho důvodu odvolací soud zrušil rozsudek prvé stolice a stanovil časový rozsah skutku znovu. Vycházel ze správného zjištění, že obžalovaný po 2. únoru 1960 byl krátkou dobu v pracovním poměru a pak byl nemocen, takže v úvahu přichází jen období od 13. 8. 1959 do 2. 2. 1960. Ovšem i z tohoto vymezení nutno vypustit dobu, kdy obžalovaný podle svého tvrzení, jež nebylo ničím vyvráceno, vykonával vojenské cvičení, tj. od 16. 10. do 12. 11. 1959.

Třeba plně schválit závěry prvého soudu v otázce, zda obžalovaný byl schopen přiměřené práce a zda se snažil práci si obstarat. Odvolací soud k námitkám odvolání doplnil řízení zprávou lékaře o vyšetření zdravotního stavu obžalovaného. Z této zprávy zjistil, že u obžalovaného nebyla zjištěna vážnější zdravotní porucha a že obtíže, na něž si obžalovaný dnes stěžuje, projevily se teprve po úrazu na kole v květnu 1960. To znamená, že obžalovaný v rozhodné době, tj. od 13. 8. 1959 do 2. 2. 1960 mohl pracovat a poctivě žít. Tato snaha obžalovanému ovšem chybí. Tak tomu je již po několik let, jak vyplývá ze spisů lidového soudu v Uherském Hradišti sp. zn. 56/58, týkajících se předchozího odsouzení pro trestný čin téhož druhu, i z obsahu opatrovnických spisů téhož soudu sp. zn. P 721/49 (např. ze zprávy o šetření ze dne 27. 1. 1956 vyplývá, že obžalovaný v té době nebyl v pracovním poměru a jen si hledal zaměstnání). Jest tedy bezpečná opora pro postih obžalovaného pro trestný čin příživnictví podle § 188a tr. zák.

Při úvahách o trestu, který bylo obžalovanému vyměřit znovu, vyšel odvolací soud z hledisek, jichž správně použil prvý soud. Obžalovaného nenapravil ani výkon předchozího trestu odnětí svobody, uloženého mu mimo jiné také za příživnictví, a po propuštění z ÚNZ znovu volil zahálčivý způsob života. Nelze tedy očekávat dosažení výchovného účinku u něho jinak než výkonem citelného trestu odnětí svobody, jaký mu byl uložen.